EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

حكم تارك الصلاة

Ḥukm Tārik al-Ṣalāh

PĂRĂSIREA RUGĂCIUNII

Muḥammad ibn Ṣāliḥ
al-ʿUthaymīn

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn

Părăsirea rugăciunii

حكم تارك الصلاة

Ḥukm Tārik al-Ṣalāh

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: حكم تارك الصلاة
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Madār al-Waṭan, Riad, ediția I, 1427 H / 2006, 16 pagini.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

1 Judecata privitoare la cel care părăsește rugăciunea 1
În primul rând: dovezile din Carte 2
În al doilea rând: dovezile din Sunnah 6
2 Urmările apostaziei prin părăsirea rugăciunii sau prin altceva . 24
În primul rând: urmările juridice în această viață 24
În al doilea rând: urmările apostaziei în Viața de Apoi 35
Glosar 38
Bibliografie 39
Indice 40

Introducere

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah. Îl lăudăm, Îi cerem ajutorul și iertarea și ne căim la El. Căutăm adăpost la Allah de răul sufletelor noastre și de faptele noastre rele. Pe acela pe care Allah îl călăuzește nimeni nu-l poate rătăci, iar pe acela pe care îl lasă în rătăcire nimeni nu-l poate călăuzi. Mărturisesc că nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah, Singurul, fără asociat, și mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său. Allah să reverse binecuvântări asupra lui, asupra familiei și Companionilor săi și asupra celor care îi urmează cu bunătate până în Ziua Judecății.

Acestea fiind spuse, mulți musulmani din zilele noastre au tratat rugăciunea cu nepăsare și au neglijat-o, până într-acolo încât unii au părăsit-o cu totul din delăsare.

Întrucât aceasta este una dintre problemele de mare însemnătate cu care oamenii sunt încercați astăzi și asupra căreia învățații și imamii comunității s-au deosebit, atât în trecut, cât și în prezent, am dorit să scriu despre ea atât cât îmi este cu putință.

Discuția se împarte în două capitole:

Primul capitol: judecata privitoare la cel care părăsește rugăciunea.

Al doilea capitol: urmările apostaziei prin părăsirea rugăciunii sau prin altceva.

Îi cerem lui Allah Preaînaltul să ne călăuzească spre ceea ce este corect.

1 Judecata privitoare la cel care părăsește rugăciunea

Aceasta este una dintre marile probleme ale cunoașterii, asupra căreia învățații din primele generații și cei de mai târziu au avut păreri diferite. Imamul Aḥmad ibn Ḥanbal a spus: cel care părăsește rugăciunea este necredincios, printr-o necredință care îl scoate din Islam, și este executat dacă nu se căiește și nu împlinește rugăciunea.

Abū Ḥanīfah, Mālik și al-Shāfiʿī au spus că este un păcătos, dar nu este declarat necredincios.

Apoi s-au deosebit între ei: Mālik și al-Shāfiʿī au spus că este executat ca pedeapsă legală, iar Abū Ḥanīfah a spus că i se aplică o pedeapsă disciplinară, fără a fi executat.

Fiind o problemă asupra căreia există dezacord, este obligatoriu ca ea să fie raportată la Cartea lui Allah Preaînaltul și la Sunnah Trimisului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, potrivit cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ﴾

Orice lucru asupra căruia aveți neînțelegeri Îi revine lui Allah spre judecată.

Coran 42:10

Și potrivit cuvintelor Sale:

﴿فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا﴾

Dacă vă certați asupra vreunui lucru, întoarceți-l la Allah și la Trimis, dacă voi credeți în Allah și în Ziua de Apoi! Aceasta este mai bine și are o urmare mai bună.

Coran 4:59

Totodată, cuvântul niciuneia dintre părțile aflate în dezacord nu poate constitui dovadă împotriva celeilalte: fiecare socotește că dreptatea este de partea sa, iar niciuna nu este mai îndreptățită decât cealaltă să fie urmată. De aceea, trebuie să se întoarcă la un arbitru între ele, anume Cartea lui Allah Preaînaltul și Sunnah Trimisului Său, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui.

Dacă raportăm acest dezacord la Carte și Sunnah, găsim că amândouă dovedesc că părăsirea rugăciunii este necredința majoră, care scoate din Islam.

În primul rând: dovezile din Carte

Allah Preaînaltul a spus în sura al-Tawbah:

﴿فَإِن تَابُواْ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخۡوَٰنُكُمۡ فِي ٱلدِّينِ﴾

Dacă se căiesc, împlinesc rugăciunea și dau zakātul, atunci sunt frații voștri în religie.

Coran 9:11

Și a spus în sura Maryam:

﴿فَخَلَفَ مِنۢ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلشَّهَوَٰتِ
فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غَيًّا إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا
فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْـًٔا﴾

După ei au venit urmași care au neglijat rugăciunea și au urmat poftele, iar ei vor întâlni pierzarea, în afară de cel care se căiește, crede și săvârșește fapte bune. Aceștia vor intra în Rai și nu li se va face nicio nedreptate.

Coran 19:59 ; 19:60

Felul în care al doilea verset, cel din sura Maryam, constituie o dovadă este că Allah a spus despre cei care neglijează rugăciunea și urmează poftele:

﴿إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ﴾

în afară de cel care se căiește și crede

Coran 19:60

. Aceasta dovedește că, atunci când neglijează rugăciunea și urmează poftele, ei nu sunt credincioși.

În primul verset, cel din sura al-Tawbah, dovada constă în faptul că Allah Preaînaltul a pus trei condiții pentru statornicirea frăției dintre noi și politeiști:

- Să se căiască de politeism.
- Să împlinească rugăciunea.
- Să dea zakātul.

Dacă se căiesc de politeism, dar nu împlinesc rugăciunea și nu dau zakātul, nu sunt frații noștri. Iar dacă împlinesc rugăciunea, dar nu dau zakātul, nu sunt frații noștri.

Frăția în religie nu încetează decât atunci când omul iese cu totul din religie. Ea nu încetează prin păcătoșenie sau printr-o necredință mai mică decât necredința majoră.

Nu vezi cuvintele Celui Preaînalt din versetul despre omor?

﴿فَمَنْ عُفِيَ لَهُۥ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَٱتِّبَاعٌۢ بِٱلْمَعْرُوفِ وَأَدَآءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَٰنٍ﴾

Iar celui căruia fratele său îi iartă ceva, să-i urmeze o cerere cuviincioasă și o plată făcută cu bunătate.

Coran 2:178

Allah l-a numit pe cel care ucide cu intenție frate al celui ucis, deși omorul intenționat se numără printre cele mai mari păcate, după cum spune Allah Preaînaltul:

﴿وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا﴾

Cel care ucide cu bună știință un dreptcredincios va avea drept răsplată Gheena, în care va rămâne veșnic. Allah S-a mâniat pe el, l-a blestemat și i-a pregătit o pedeapsă cumplită.

Coran 4:93

Privește și cuvintele Celui Preaînalt despre două grupuri de credincioși care se luptă între ele:

﴿وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُوا۟ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا﴾

Dacă două grupuri dintre dreptcredincioși se luptă, împăcați-le!

Coran 49:9

Până la cuvintele Sale:

﴿إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ﴾

Dreptcredincioșii sunt frați, așadar împăcați-i pe cei doi frați ai voștri!

Coran 49:9 ; 49:10

Allah Preaînaltul a statornicit frăția dintre grupul care face împăcarea și cele două grupuri care se luptă, deși lupta împotriva unui credincios este necredință, după cum s-a confirmat în hadithul autentic relatat de al-Bukhārī și alții, de la Ibn Masʿūd, Allah să fie mulțumit de el: Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

سباب المسلم فسوقٌ، وقتاله كفرٌ

Insultarea musulmanului este păcătoșenie, iar lupta împotriva lui este necredință.

Este însă o necredință care nu scoate din Islam; dacă ar scoate din Islam, frăția credinței nu ar mai dăinui odată cu ea. Versetul nobil arată că frăția credinței rămâne chiar și atunci când are loc lupta.

Prin aceasta se cunoaște că părăsirea rugăciunii este o necredință care scoate din Islam. Dacă ar fi fost păcătoșenie sau necredință mai mică decât necredința majoră, frăția religioasă nu ar fi încetat din pricina ei, așa cum nu încetează prin uciderea unui credincios ori prin lupta împotriva lui.

Dacă cineva întreabă: *„Îl socotiți necredincios și pe cel care nu dă zakātul, așa cum rezultă din înțelesul implicit al versetului din al-Tawbah?"*

Răspundem: unii învățați au susținut necredința celui care nu dă zakātul, iar aceasta este una dintre cele două opinii transmise de la imamul Aḥmad, Allah Preaînaltul să aibă milă de el.

Totuși, opinia mai puternică, după noi, este că el nu devine necredincios, dar primește o pedeapsă cumplită, pe care Allah Preaînaltul a pomenit-o în Cartea Sa, iar Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a pomenit-o în Sunnah sa. Între acestea se află hadithul lui Abū Hurayrah, Allah să fie mulțumit de el, în care Profetul a descris pedeapsa celui care refuză zakātul, iar la sfârșit a spus:

ثمّ يرى سبيله؛ إمّا إلى الجنّة وإمّا إلى النّار

Apoi își vede calea, fie către Rai, fie către Foc.

Muslim l-a relatat în întregime în capitolul despre păcatul celui care refuză zakātul. El dovedește că acesta nu devine necredincios, căci, dacă ar fi necredincios, nu ar mai avea nicio cale spre Rai.

Prin urmare, formularea explicită a acestui hadith are întâietate față de înțelesul implicit al versetului din al-Tawbah, întrucât sensul explicit are întâietate față de cel implicit, după cum se cunoaște din principiile jurisprudenței.

În al doilea rând: dovezile din Sunnah

1. Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

إنّ بين الرّجل وبين الشّرك والكفر ترك الصّلاة

Între om și politeism și necredință se află părăsirea rugăciunii.

Relatat de Muslim, în Cartea credinței, de la Jābir ibn ʿAbd Allāh, de la Profet, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui.

2. Buraydah ibn al-Ḥuṣayb, Allah să fie mulțumit de el, a spus: L-am auzit pe Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, spunând:

العهد الّذي بيننا وبينهم الصّلاة، فمن تركها فقد كفر

Legământul dintre noi și ei este rugăciunea; cine o părăsește a devenit necredincios.

Relatat de Aḥmad, al-Tirmidhī, al-Nasāʾī și Ibn Mājah.

Aici, prin necredință se înțelege necredința care scoate din Islam, fiindcă Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a făcut din rugăciune hotarul dintre credincioși și necredincioși. Se știe că religia necredinței este alta decât Islamul; cine nu împlinește acest legământ face parte dintre necredincioși.

3. În Ṣaḥīḥ Muslim se relatează de la Umm Salamah, Allah să fie mulțumit de ea, că Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

ستكون أمراء، فتعرفون وتنكرون، فمن عرف برئ، ومن أنكر سلم، ولكن من رضي وتابع

Vor fi conducători ale căror fapte, pe unele le veți recunoaște drept bune, iar pe altele le veți dezaproba. Cine recunoaște răul este dezvinovățit, iar cine îl dezaprobă este ferit; însă cel care îl primește și îl urmează...

Ei au întrebat:

أفلا نقاتلهم؟

Să nu luptăm împotriva lor?

El a spus:

لا، ما صلّوا

Nu, atât timp cât împlinesc rugăciunea.

4. Tot în Ṣaḥīḥ Muslim, în hadithul lui ʿAwf ibn Mālik, Allah să fie mulțumit de el, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

خيار أئمّتكم الّذين تحبّونهم ويحبّونكم، ويصلّون عليكم وتصلّون عليهم، وشرار أئمّتكم الّذين تبغضونهم ويبغضونكم، وتلعنونهم ويلعنونكم

Cei mai buni dintre conducătorii voștri sunt cei pe care îi iubiți și care vă iubesc, pentru care vă rugați și care se roagă pentru voi. Cei mai răi dintre conducătorii voștri sunt cei pe care îi urâți și care vă urăsc, pe care îi blestemați și care vă blestemă.

S-a întrebat:

يا رسول الله، أفلا ننابذهم بالسيف؟

O, Trimis al lui Allah, să nu ne ridicăm împotriva lor cu sabia?

El a spus:

لا، ما أقاموا فيكم الصّلاة

Nu, atât timp cât statornicesc rugăciunea printre voi.

În aceste ultime două hadithuri se află dovada ridicării împotriva conducătorilor și a luptei cu sabia împotriva lor dacă nu statornicesc rugăciunea. Împotrivirea față de conducători și lupta împotriva lor nu sunt îngăduite decât dacă săvârșesc o necredință vădită, pentru care avem o dovadă de la Allah Preaînaltul. ʿUbādah ibn al-Ṣāmit, Allah să fie mulțumit de el, a spus:

دعانا رسول الله صلى الله عليه وسلم فبايعناه، فكان فيما أخذ علينا: أن بايعنا على السّمع والطّاعة، في منشطنا ومكرهنا، وعسرنا ويسرنا، وأثرةٍ علينا، وألّا ننازع الأمر أهله

Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, ne-a chemat, iar noi i-am depus legământul. Între cele pe care ni le-a cerut se afla legământul de a asculta și de a ne supune, când suntem plini de râvnă și când ne este neplăcut, la greu și la ușor, chiar când alții sunt preferați în locul nostru, și de a nu le disputa cârmuirea celor care o dețin.

El a spus:

إلّا أن تروا كفرًا بواحًا عندكم من الله فيه برهانٌ

În afară de cazul în care vedeți o necredință vădită, pentru care aveți o dovadă de la Allah.

Prin urmare, părăsirea rugăciunii de către ei, de care Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a legat ridicarea și lupta cu sabia împotriva lor, este o necredință vădită, pentru care avem o dovadă de la Allah.

În Carte și Sunnah nu s-a arătat că acela care părăsește rugăciunea nu este necredincios ori că este credincios. Ceea ce s-a arătat, cel mult, sunt texte despre virtutea tawḥīdului, a mărturisirii că nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah, și despre răsplata acesteia. Acestea fie sunt restrânse prin condiții aflate chiar în text, incompatibile cu părăsirea rugăciunii, fie se referă la împrejurări anume în care omul este scuzat pentru neîmplinirea ei, fie sunt generale și se înțeleg în lumina dovezilor privind necredința celui care părăsește rugăciunea. Aceste dovezi sunt particulare, iar particularul are întâietate față de general.

Dacă cineva întreabă: *„Nu pot fi înțelese textele care arată necredința celui care părăsește rugăciunea ca referindu-se la cel care o părăsește tăgăduindu-i obligativitatea?"*

Răspundem: aceasta nu este îngăduită, deoarece ar duce la două lucruri de neacceptat:

Primul: înlăturarea însușirii pe care Legiuitorul a luat-o în considerare și de care a legat judecata.

Legiuitorul a legat judecata necredinței de părăsirea rugăciunii, nu de tăgăduirea ei, și a legat frăția în religie de împlinirea rugăciunii, nu de recunoașterea obligativității ei. Allah Preaînaltul nu a spus: *„Dacă se căiesc și recunosc obligativitatea rugăciunii."* Nici Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, nu a spus:

„Între om și politeism și necredință se află tăgăduirea obligativității rugăciunii",

ori: *„Legământul dintre noi și ei este recunoașterea obligativității rugăciunii; cine îi tăgăduiește obligativitatea a devenit necredincios."*

Dacă acesta ar fi fost înțelesul urmărit de Allah Preaînaltul și de Trimisul Său, abaterea de la această formulare ar fi contrară lămuririi cu care a venit Coranul cel nobil. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ﴾

Am pogorât asupra ta Cartea ca lămurire pentru toate lucrurile.
Coran 16:89

Și, adresându-Se Profetului Său, a spus:

﴿وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ﴾

Am pogorât către tine Pomenirea, ca să le lămurești oamenilor ceea ce le-a fost pogorât.
Coran 16:44

Al doilea: luarea în considerare a unei însușiri pe care Legiuitorul nu a făcut-o temei al acestei judecăți.

Tăgăduirea obligativității celor cinci rugăciuni atrage necredința celui care nu poate fi scuzat pentru necunoașterea acestei obligații, fie că împlinește rugăciunea, fie că o părăsește.

Dacă cineva ar împlini cele cinci rugăciuni, respectând toate condițiile, stâlpii, îndatoririle și faptele recomandate ale lor, dar le-ar tăgădui obligativitatea fără a avea o scuză, ar fi necredincios, deși nu le-a părăsit.

Este limpede, așadar, că înțelegerea acestor texte ca referindu-se la cel care părăsește rugăciunea tăgăduindu-i obligativitatea nu este corectă. Adevărul este că acela care părăsește rugăciunea este necredincios, printr-o necredință care scoate din Islam. Aceasta apare limpede și în ceea ce a relatat Ibn Abī Ḥātim în Sunan, de la ʿUbādah ibn al-Ṣāmit, Allah să fie mulțumit de el: Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, ne-a îndemnat:

لا تشركوا بالله شيئًا، ولا تتركوا الصّلاة عمدًا، فمن تركها عمدًا متعمّدًا فقد خرج من الملّة

Nu-I asociați nimic lui Allah și nu părăsiți rugăciunea cu bună știință! Cine o părăsește voit și cu bună știință a ieșit din religie.

Mai mult, dacă am înțelege textele ca referindu-se la părăsirea din tăgăduire, menționarea aparte a rugăciunii nu ar mai avea niciun rost. Aceeași judecată privește și zakātul, postul și pelerinajul: cine părăsește oricare dintre acestea tăgăduindu-i obligativitatea devine necredincios, dacă nu are scuza necunoașterii.

Așa cum necredința celui care părăsește rugăciunea rezultă din dovezile transmise prin revelație, tot astfel rezultă și din argumentul rațional.

Cum ar putea omul să aibă credință, de vreme ce părăsește rugăciunea, care este stâlpul religiei? Îndemnurile la împlinirea ei sunt de așa natură încât orice om cu judecată și credință ar trebui să o împlinească și să se grăbească spre ea. Iar amenințările pentru părăsirea ei sunt de așa natură încât orice om cu judecată și credință ar trebui să se ferească s-o părăsească și s-o neglijeze. Părăsirea ei, în pofida acestor îndemnuri și amenințări, nu lasă credință în cel care o părăsește.

Dacă cineva întreabă: „Nu este posibil ca prin necredința celui care părăsește rugăciunea să se înțeleagă nerecunoștința față de binefaceri, nu necredința care scoate din religie? Ori să se înțeleagă o necredință mai mică decât cea majoră? Ar fi astfel asemenea cuvintelor Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

اثنتان بالنّاس هما بهم كفرٌ: الطّعن في النّسب، والنّياحة على الميّت

Două lucruri există printre oameni și sunt necredință în ei: defăimarea obârșiei și bocirea mortului.

Și asemenea cuvintelor:

سباب المسلم فسوقٌ، وقتاله كفرٌ

Insultarea musulmanului este păcătoșenie, iar lupta împotriva lui este necredință.

Sau altor texte asemănătoare."

Răspundem: această posibilitate și comparația prin care este susținută nu sunt corecte, din mai multe motive:

Primul: Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a făcut din rugăciune hotarul care desparte necredința de credință și pe credincioși de necredincioși. Hotarul deosebește lucrul delimitat de ceea ce este în afara lui; cele două lucruri delimitate sunt diferite, iar unul nu intră în celălalt.

Al doilea: rugăciunea este unul dintre stâlpii Islamului. Descrierea celui care o părăsește prin necredință presupune că este vorba de necredința care scoate din Islam, fiindcă a dărâmat unul dintre stâlpii Islamului. Aceasta se deosebește de numirea drept necredință a unei anumite fapte săvârșite de cineva.

Al treilea: există alte texte care dovedesc că necredința celui care părăsește rugăciunea îl scoate din religie. Termenul *„necredință”* trebuie înțeles potrivit cu ceea ce arată acestea, pentru ca textele să fie în armonie și să se potrivească între ele.

Al patrulea: felul în care este exprimat cuvântul *„necredință”* diferă.

Despre părăsirea rugăciunii a spus:

بين الرّجل وبين الشّرك والكفر

Între om și politeism și necredință

. A folosit articolul hotărât *„al-”*, care arată că prin al-kufr se înțelege necredința în sensul ei deplin. Alta este situația cuvântului kufr fără articol ori a formei verbale kafara: acestea pot arăta că fapta ține de necredință ori că necredința se află în acea faptă, fără să fie necredința deplină care scoate din Islam. Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah a spus în Iqtiḍāʾ al-ṣirāṭ al-mustaqīm, pagina 70, tiparul al-Sunnah al-Muḥammadiyyah, despre cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui:

اثنتان في النّاس هما بهم كفرٌ

Două lucruri există printre oameni și sunt necredință în ei.

El a spus:

فقوله: هما بهم كفرٌ، أي: هاتان الخصلتان هما كفرٌ قائمٌ بالنّاس، فنفس الخصلتين كفرٌ، حيث كانتا من أعمال الكفر، وهما قائمتان بالنّاس، لكن ليس كلّ من قام به شعبةٌ من شعب الكفر يصير بها كافرًا الكفر المطلق، حتّى تقوم به حقيقة الكفر.

Cuvintele „sunt necredință în ei” înseamnă că aceste două însușiri sunt necredință prezentă în oameni. Cele două însușiri sunt în sine necredință, fiindcă sunt fapte ale necredinței, și sunt prezente în oameni. Nu oricine are însă o ramură dintre ramurile necredinței devine prin aceasta necredincios în sensul deplin, până când nu se află în el însăși realitatea necredinței.

كما أنه ليس كلّ من قام به شعبةٌ من شعب الإيمان يصير بها مؤمنًا حتّى يقوم به أصل الإيمان وحقيقته. وفرقٌ بين الكفر المعرّف بـ اللّام، كما في قوله صلى الله عليه وسلم: ليس بين العبد وبين الكفر أو الشّرك إلّا ترك الصّلاة، وبين كفرٍ منكّرٍ في الإثبات.

Tot astfel, nu oricine are o ramură dintre ramurile credinței devine prin aceasta credincios, până când nu se află în el temelia și realitatea credinței. Există o deosebire între cuvântul al-kufr, hotărât prin articol, ca în vorbele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui: „Între rob și necredință ori politeism nu se află decât părăsirea rugăciunii", și cuvântul kufr, nehotărât, folosit într-o afirmație.

Aici se încheie cuvintele sale.

Dacă s-a lămurit, potrivit acestor dovezi, că acela care părăsește rugăciunea fără scuză este necredincios, printr-o necredință care scoate din religie, atunci opinia corectă este cea urmată de imamul Aḥmad ibn Ḥanbal. Ea este și una dintre cele două opinii ale lui al-Shāfiʿī, după cum a pomenit Ibn Kathīr în explicarea cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿فَخَلَفَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ خَلۡفٌ أَضَاعُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُواْ ٱلشَّهَوَٰتِ﴾

După ei au venit urmași care au neglijat rugăciunea și au urmat poftele.
Coran 19:59

Ibn al-Qayyim a pomenit în Kitāb al-ṣalāh că aceasta este una dintre cele două opinii din școala lui al-Shāfiʿī și că al-Ṭaḥāwī a transmis-o chiar de la al-Shāfiʿī.

Această opinie este urmată de majoritatea Companionilor. Mai mulți învățați au relatat chiar consensul lor asupra ei.
ʿAbd Allāh ibn Shaqīq, Allah să fie mulțumit de el, a spus:

كان أصحاب النّبيّ صلى الله عليه وسلم لا يرون شيئًا من الأعمال تركه كفرٌ غير الصّلاة

Companionii Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, nu socoteau părăsirea vreunei fapte drept necredință, în afară de rugăciune.

Relatat de al-Tirmidhī și al-Ḥākim, care l-a declarat autentic potrivit condițiilor celor doi.

Isḥāq ibn Rāhawayh, cunoscutul imam, a spus:

صحّ عن النبيّ صلى الله عليه وسلم أنّ تارك الصّلاة كافرٌ، وكذلك كان رأي أهل العلم من لدن النبيّ صلى الله عليه وسلم إلى يومنا هذا: أنّ تارك الصّلاة عمدًا من غير عذرٍ حتّى يخرج وقتها كافرٌ.

S-a confirmat de la Profet, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, că acela care părăsește rugăciunea este necredincios. Tot astfel a fost și părerea învățaților, din vremea Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, până în zilele noastre: cel care părăsește rugăciunea voit, fără scuză, până când îi trece timpul, este necredincios.

Ibn Ḥazm a pomenit că aceasta a fost transmisă de la ʿUmar, ʿAbd al-Raḥmān ibn ʿAwf, Muʿādh ibn Jabal, Abū Hurayrah și alți Companioni, Allah să fie mulțumit de ei. El a spus: *„Nu știm să li se fi împotrivit vreunul dintre Companioni."* Al-Mundhirī a transmis aceasta de la el în al-Targhīb wa-l-tarhīb și i-a adăugat, dintre Companioni, pe ʿAbd Allāh ibn Masʿūd, ʿAbd Allāh ibn ʿAbbās, Jābir ibn ʿAbd Allāh și Abū al-Dardāʾ, Allah să fie mulțumit de ei. El a spus că, dintre cei care nu sunt Companioni, aceeași opinie o au Aḥmad ibn Ḥanbal, Isḥāq ibn Rāhawayh, ʿAbd Allāh ibn al-Mubārak, al-Nakhaʿī, al-Ḥakam ibn ʿUtaybah, Ayyūb al-Sakhtiyānī, Abū Dāwūd al-Ṭayālisī, Abū Bakr ibn Abī Shaybah, Zuhayr ibn Ḥarb și alții. Aici se încheie citatul.

Dacă cineva întreabă: *„Care este răspunsul la dovezile invocate de cei care nu socotesc necredincios pe cel care părăsește rugăciunea?"*

Răspundem: în aceste dovezi nu apare că acela care părăsește rugăciunea nu devine necredincios, că este credincios, că nu intră în Foc ori că se află în Rai, sau alte afirmații asemănătoare.

Cine le cercetează constată că nu ies din cinci categorii, dintre care niciuna nu se împotrivește dovezilor celor care spun că el este necredincios.

Prima categorie: hadithuri slabe, fără un înțeles explicit în această privință, de care cel care le-a adus a încercat să se agațe, fără a ajunge la vreun rezultat.

A doua categorie: dovezi care nu privesc deloc problema în discuție.

De pildă, unii invocă vorbele Celui Preaînalt:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَغۡفِرُ أَن يُشۡرَكَ بِهِۦ وَيَغۡفِرُ مَا دُونَ ذَٰلِكَ لِمَن يَشَآءُ﴾

Allah nu iartă să I se asocieze ceva, dar iartă ceea ce este mai prejos de aceasta cui voiește.

Coran 4:48

Cuvintele Sale

﴿مَا دُونَ ذَٰلِكَ﴾

ceea ce este mai prejos de aceasta

Coran 4:48

înseamnă ceea ce este mai puțin grav, nu tot ceea ce este în afara politeismului. Dovada este că acela care tăgăduiește ceea ce au vestit Allah și Trimisul Său este necredincios, printr-o necredință care nu este iertată, deși păcatul său nu este politeism.

Chiar dacă am admite că

﴿مَا دُونَ ذَٰلِكَ﴾

ceea ce este mai prejos de aceasta
Coran 4:48

înseamnă tot ceea ce este în afara politeismului, ar fi vorba de un text general particularizat prin textele care dovedesc necredința prin alte fapte decât politeismul. Necredința care scoate din religie este un păcat care nu se iartă, chiar dacă nu este politeism.

A treia categorie: texte generale particularizate prin hadithurile care dovedesc necredința celui care părăsește rugăciunea.

De pildă, cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, din hadithul lui Muʿādh ibn Jabal:

ما من عبدٍ يشهد أن لا إله إلّا الله وأنّ محمّدًا عبده ورسوله إلّا حرّمه الله على النّار

Nu este rob care să mărturisească faptul că nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah și că Muḥammad este robul și Trimisul Său, fără ca Allah să-l ferească de Foc.

Aceasta este una dintre formulările lui. Cuvinte asemănătoare au fost transmise și în hadithurile lui Abū Hurayrah, ʿUbādah ibn al-Ṣāmit și ʿItbān ibn Mālik, Allah să fie mulțumit de ei.

A patra categorie: texte generale restrânse printr-o condiție incompatibilă cu părăsirea rugăciunii.

De pildă, cuvintele Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, din hadithul lui ʿItbān ibn Mālik:

فإنّ الله حرّم على النّار من قال: لا إله إلّا الله، يبتغي بذلك وجه الله

Allah l-a ferit de Foc pe cel care spune: „Nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah", căutând prin aceasta Fața lui Allah.

Relatat de al-Bukhārī.

Și cuvintele sale din hadithul lui Muʿādh:

ما من أحدٍ يشهد أن لا إله إلّا الله وأنّ محمّدًا رسول الله صدقًا من قلبه إلّا حرّمه الله على النّار

Nimeni nu mărturisește cu sinceritate din inimă că nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah, fără ca Allah să-l ferească de Foc.

Relatat de al-Bukhārī.

Condiționarea celor două mărturisiri de curăția intenției și de sinceritatea inimii îl împiedică pe om să părăsească rugăciunea. Oricine este sincer și curat în intenție în această privință va fi neapărat îndemnat de sinceritatea sa să împlinească rugăciunea. Rugăciunea este stâlpul Islamului și legătura dintre rob și Domnul său. Dacă este sincer în căutarea Feței lui Allah, trebuie să facă ceea ce îl duce către aceasta și să se ferească de ceea ce îl împiedică. Tot astfel, mărturisirea sinceră, din inimă, că nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah și că Muḥammad este Trimisul lui Allah trebuie să-l îndemne să împlinească rugăciunea numai pentru Allah Preaînaltul,

urmându-l în ea pe Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui. Aceasta decurge în mod necesar din mărturisirea sinceră.

A cincea categorie: texte legate de o împrejurare în care omul este scuzat pentru părăsirea rugăciunii.
Un exemplu este hadithul relatat de Ibn Mājah de la Ḥudhayfah ibn al-Yamān. Trimisul lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

يدرس الإسلام كما يدرس وشي الثّوب

Islamul se va șterge așa cum se șterge desenul unei haine.

În hadith se mai spune:

وتبقى طوائف من النّاس، الشّيخ الكبير والعجوز يقولون:
أدركنا آباءنا على هذه الكلمة، لا إله إلّا الله، فنحن نقولها

Vor rămâne grupuri de oameni, bătrânul și bătrâna, care vor spune: „I-am găsit pe părinții noștri spunând acest cuvânt — Nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah — și îl spunem și noi."

Șilah l-a întrebat: *„La ce le folosește «Nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah», dacă nu știu ce este rugăciunea, postul, jertfa ori milostenia?"* Ḥudhayfah s-a întors de la el. Șilah a repetat întrebarea de trei ori, iar Ḥudhayfah s-a întors de fiecare dată. A treia oară s-a îndreptat spre el și i-a spus de trei ori: *„O, Șilah, îi va salva de Foc."*

Acești oameni, pe care cuvântul i-a salvat de Foc, erau scuzați pentru neîmplinirea rânduielilor Islamului, deoarece nu le cunoșteau. Ceea ce făcuseră era tot ce le stătea în putere. Starea lor seamănă cu a celor care au murit înainte de prescrierea rânduielilor ori înainte de a avea posibilitatea să le împlinească:

de pildă, cine a murit imediat după rostirea mărturisirii, înainte de a putea împlini rânduielile, ori cine a primit Islamul într-un ținut al necredinței și a murit înainte de a le putea învăța.

Așadar, dovezile celor care nu socotesc necredincios pe cel care părăsește rugăciunea nu pot sta împotriva dovezilor celor care îl socotesc astfel. Cele dintâi fie sunt slabe și neexplicite, fie nu dovedesc deloc această problemă, fie sunt restrânse printr-o însușire incompatibilă cu părăsirea rugăciunii, fie se referă la o împrejurare în care omul este scuzat pentru părăsirea ei, fie sunt generale și particularizate prin dovezile necredinței lui.

Odată ce necredința sa a fost stabilită printr-o dovadă valabilă, căreia nu i se împotrivește o dovadă de aceeași putere, trebuie să i se aplice judecățile necredinței și apostaziei. Judecata depinde de cauza sa: există când aceasta există și încetează când ea lipsește.

2 Urmările apostaziei prin părăsirea rugăciunii sau prin altceva

Apostazia are urmări juridice în această viață și urmări în Viața de Apoi.

În primul rând: urmările juridice în această viață

1. Pierderea tutelei. Nu îi poate fi încredințată o responsabilitate pentru care Islamul este o condiție. Prin urmare, nu poate fi tutore al copiilor săi minori sau al altora și nu poate încheia căsătoria vreuneia dintre femeile aflate sub tutela lui, fie că este fiica sa, fie alta.

Juriștii noștri, Allah Preaînaltul să aibă milă de ei, au arătat limpede, atât în lucrările lor scurte, cât și în cele întinse, că tutorele trebuie să fie musulman atunci când încheie căsătoria unei musulmane. Ei au spus că un necredincios nu are tutelă asupra unei musulmane.

Ibn ʿAbbās, Allah să fie mulțumit de ei amândoi, a spus:

لا نكاح إلّا بولِيٍّ مرشدٍ.

Nu există căsătorie fără un tutore cu dreaptă judecată.

Cea mai înaltă și mai mare dreaptă judecată este religia Islamului, iar cea mai de jos și mai rea nechibzuință este necredința și apostazia de la Islam. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَمَن يَرْغَبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ﴾

Cine se îndepărtează de religia lui Ibrāhīm, în afară de cel care își înjosește sufletul prin nechibzuință?

Coran 2:130

2. Pierderea dreptului de a-și moșteni rudele. Necredinciosul nu-l moștenește pe musulman și nici musulmanul pe necredincios. În hadithul lui Usāmah ibn Zayd, Allah să fie mulțumit de ei amândoi, Profetul, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, a spus:

لا يرث المسلم الكافر، ولا الكافر المسلم

Musulmanul nu-l moștenește pe necredincios și nici necredinciosul pe musulman.

Relatat de al-Bukhārī, Muslim și alții.

3. Interdicția de a intra în Mecca și în sanctuarul ei, potrivit cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُواْ ٱلْمَسْجِدَ ٱلْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَٰذَا﴾

O, voi cei care credeți! Politeiștii sunt necurăție, așadar să nu se mai apropie de Moscheea cea Sfântă după acest an al lor!

Coran 9:28

4. Interdicția de a mânca din animalele pe care le sacrifică: cămile, bovine, ovine și caprine, precum și alte animale pentru a căror consumare este cerută sacrificarea rituală. Una

dintre condițiile ei este ca acela care sacrifică să fie musulman sau dintre oamenii Cărții, evreu ori creștin. Ceea ce sacrifică apostatul, idolatrul, magul și cei asemenea lor nu este îngăduit. Al-Khāzin a spus în tafsīrul său:

أجمعوا على تحريم ذبائح المجوس وسائر أهل الشّرك من مشركي العرب وعبدة الأصنام، ومن لا كتاب له.

Ei sunt de acord că sunt oprite animalele sacrificate de magi și de ceilalți politeiști, dintre politeiștii arabi, închinătorii la idoli și cei care nu au o Carte.

Imamul Aḥmad a spus:

لا أعلم أحدًا قال بخلافه إلّا أن يكون صاحب بدعةٍ.

Nu cunosc pe nimeni care să fi spus altceva, în afară de vreun adept al inovației.

5. Interdicția de a-i face rugăciunea funerară după moarte și de a cere pentru el iertare și milă, potrivit cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰٓ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَبْرِهِۦٓ ۖ إِنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ فَٰسِقُونَ﴾

Să nu te rogi vreodată pentru vreunul dintre ei care moare și să nu stai la mormântul lui! Ei nu au crezut în Allah și în Trimisul Său și au murit fiind păcătoși.

Coran 9:84

Și potrivit cuvintelor Sale:

﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَن يَسْتَغْفِرُواْ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ
كَانُوٓاْ أُوْلِى قُرْبَىٰ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ
وَمَا كَانَ ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَآ إِيَّاهُ
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ﴾

Nu se cuvine Profetului și celor care cred să ceară iertare pentru politeiști, chiar dacă le sunt rude apropiate, după ce li s-a arătat limpede că aceștia sunt oamenii Iadului. Ibrāhīm nu a cerut iertare pentru tatăl său decât datorită unei făgăduințe pe care i-o făcuse. Când i s-a arătat limpede că acesta era un dușman al lui Allah, s-a dezis de el. Ibrāhīm era mult suspinător în rugăciune și blând.

Coran 9:113 ; 9:114

A cere iertare și milă pentru cel care a murit în necredință, oricare ar fi cauza necredinței sale, înseamnă depășirea limitelor în rugă și un fel de batjocură față de Allah, precum și abaterea de la calea Profetului și a credincioșilor.

Cum ar putea cel care crede în Allah și în Ziua de Apoi să ceară iertare și milă pentru cel care a murit în necredință, fiind un dușman al lui Allah Preaînaltul? Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَٰٓئِكَتِهِۦ وَرُسُلِهِۦ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَىٰلَ فَإِنَّ ٱللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَٰفِرِينَ﴾

Cine este dușman al lui Allah, al îngerilor Săi, al trimișilor Săi, al lui Jibrīl și al lui Mīkā'īl, să știe că Allah este dușmanul necredincioșilor.

Coran 2:98

În acest verset nobil, Allah Preaînaltul a arătat că este dușmanul tuturor necredincioșilor.
Credinciosului îi este obligatoriu să se dezică de orice necredincios, potrivit cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦٓ إِنَّنِى بَرَآءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا ٱلَّذِى فَطَرَنِى فَإِنَّهُۥ سَيَهْدِينِ﴾

Când Ibrāhīm le-a spus tatălui și neamului său: „Eu mă dezic de ceea ce adorați, în afară de Cel care m-a creat, căci El mă va călăuzi."

Coran 43:26 ; 43:27

Și potrivit cuvintelor Celui Preaînalt:

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِيٓ إِبْرَٰهِيمَ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ إِذْ قَالُوا۟ لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءَٰٓؤُا۟ مِنكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةُ وَٱلْبَغْضَآءُ أَبَدًا حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَحْدَهُۥٓ﴾

Aveți o pildă frumoasă în Ibrāhīm și în cei care erau cu el, când i-au spus neamului lor: „Noi ne dezicem de voi și de ceea ce adorați în afară de Allah. Vă tăgăduim, iar între noi și voi s-au ivit vrăjmășia și ura pentru totdeauna, până când veți crede numai în Allah.”

Coran 60:4

Prin aceasta, el împlinește urmarea Trimisului lui Allah, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, despre care Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَأَذَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلنَّاسِ يَوْمَ ٱلْحَجِّ ٱلْأَكْبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِىٓءٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ۙ وَرَسُولُهُۥ﴾

O vestire de la Allah și de la Trimisul Său către oameni, în ziua marelui pelerinaj: Allah Se dezice de politeiști, și la fel și Trimisul Său.

Coran 9:3

Între cele mai trainice legături ale credinței se află să iubești pentru Allah, să urăști pentru Allah, să fii loial pentru Allah și să te împotrivești pentru Allah, astfel încât, în iubirea, ura,

loialitatea și vrăjmășia ta, să urmezi mulțumirea lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț.

6. Interdicția căsătoriei lui cu o musulmană. El este necredincios, iar musulmana nu îi este îngăduită necredinciosului, potrivit textului revelat și consensului. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا جَآءَكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ مُهَٰجِرَٰتٍ
فَٱمْتَحِنُوهُنَّ ۖ ٱللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَٰنِهِنَّ ۖ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَٰتٍ
فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى ٱلْكُفَّارِ ۖ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ
يَحِلُّونَ لَهُنَّ﴾

O, voi cei care credeți! Dacă vin la voi dreptcredincioase care au emigrat, puneți-le la încercare! Allah le cunoaște cel mai bine credința. Dacă le aflați credincioase, nu le întoarceți la necredincioși! Ele nu le sunt îngăduite lor și nici ei nu le sunt îngăduiți lor.

Coran 60:10

În al-Mughnī, volumul 6, pagina 592, se spune:

وسائر الكفّار غير أهل الكتاب لا خلاف بين أهل العلم
في تحريم نسائهم وذبائحهم.

În privința celorlalți necredincioși, în afara oamenilor Cărții, nu există dezacord între învățați că femeile lor și animalele sacrificate de ei sunt oprite.

A mai spus:

والمرتدّة يحرم نكاحها على أيّ دينٍ كانت، لأنّه لم يثبت لها حكم أهل الدّين الذي انتقلت إليه في إقرارها عليه، ففي حلّها أولى.

Căsătoria cu apostata este oprită, oricare ar fi religia ei, întrucât nu i se recunoaște judecata oamenilor religiei la care a trecut în ce privește îngăduirea rămânerii ei în acea religie; cu atât mai puțin i se poate recunoaște îngăduința căsătoriei.

În capitolul despre apostat, volumul 8, pagina 130, se spune:

وإن تزوّج لم يصحّ تزوّجه، لأنّه لا يقرّ على النّكاح، وما منع الإقرار على النّكاح منع انعقاده، كنكاح الكافر المسلمة.

Dacă se căsătorește, căsătoria sa nu este validă, deoarece nu este îngăduită menținerea ei; ceea ce împiedică menținerea căsătoriei împiedică și încheierea ei, asemenea căsătoriei unui necredincios cu o musulmană.

Vezi că a arătat limpede interdicția căsătoriei cu apostata și faptul că o căsătorie a apostatului nu este validă. Ce se întâmplă însă dacă apostazia survine după încheierea contractului?

În al-Mughnī, volumul 6, pagina 298, se spune:

إذا ارتدّ أحد الزّوجين قبل الدّخول، انفسخ النّكاح في الحال، ولم يرث أحدهما الآخر، وإن كانت ردّته بعد الدّخول ففيه روايتان؛ إحداهما:

Dacă unul dintre soți apostaziază înainte de consumarea căsătoriei, căsătoria se desface imediat și niciunul nu-l moștenește pe celălalt. Dacă apostazia lui survine după consumarea căsătoriei, există două opinii transmise:

تتعجّل الفرقة. والثّاني: تقف على انقضاء العدّة.

Potrivit celei dintâi, despărțirea are loc imediat. Potrivit celei de-a doua, ea depinde de încheierea perioadei de așteptare.

În al-Mughnī, volumul 6, pagina 639, se spune că desfacerea căsătoriei prin apostazie înainte de consumare este opinia majorității învățaților, iar autorul aduce dovezi pentru ea. Tot acolo se spune că desfacerea imediată după consumare este opinia lui Mālik și Abū Ḥanīfah, iar dependența ei de încheierea perioadei de așteptare este opinia lui al-Shāfiʿī.

Aceasta arată că cei patru imami sunt de acord asupra desfacerii căsătoriei prin apostazia unuia dintre soți. Dacă apostazia survine înainte de consumare, căsătoria se desface imediat. Dacă survine după consumare, școlile lui Mālik și Abū Ḥanīfah susțin desfacerea imediată, iar școala lui al-Shāfiʿī susține așteptarea până la încheierea perioadei de așteptare. De la Aḥmad sunt transmise două opinii, corespunzătoare celor două școli.

Tot acolo, la pagina 640, se spune:

وإن ارتدّ الزوجان معًا، فحكمهما حكم ما لو ارتدّ أحدهما، إن كان قبل الدّخول تعجّلت الفرقة، وإن كان بعده: فهل تتعجّل أو تقف على انقضاء العدّة؟ على روايتين. وهذا مذهب الشافعي.

Dacă ambii soți apostaziază împreună, judecata lor este aceeași ca atunci când ar apostazia unul singur: dacă este înainte de consumare, despărțirea are loc imediat; dacă este după consumare, există două opinii transmise: despărțirea imediată sau așteptarea până la încheierea perioadei de așteptare. Aceasta este școala lui al-Shāfiʿī.

Apoi a transmis de la Abū Ḥanīfah că o asemenea căsătorie nu se desface, pe temeiul preferinței juridice, întrucât cei doi nu au ajuns să aibă religii diferite, situația semănând astfel cu cea în care ar primi amândoi Islamul. Autorul lucrării al-Mughnī i-a respins apoi analogia în ambele sensuri.

Dacă s-a lămurit că nu este validă căsătoria unui apostat cu un musulman, fie că apostatul este femeie ori bărbat, și că aceasta rezultă din dovezile Cărții și Sunnei, iar părăsirea rugăciunii este necredință potrivit dovezilor Cărții și Sunnei și spuselor majorității Companionilor, atunci este limpede că un bărbat care nu împlinește rugăciunea și se căsătorește cu o musulmană nu are o căsătorie validă. Femeia nu îi este îngăduită prin acel contract. Dacă se căiește la Allah Preaînaltul și revine la Islam, trebuie să încheie din nou contractul. Aceeași judecată se aplică dacă femeia este cea care nu împlinește rugăciunea.

Aceasta se deosebește de căsătoriile necredincioșilor în vremea necredinței lor. De pildă, un necredincios se căsătorește cu o

necredincioasă, iar apoi soția primește Islamul. Dacă îl primește înainte de consumarea căsătoriei, căsătoria se desface. Dacă îl primește după consumare, căsătoria nu se desface pe loc, ci se așteaptă. Dacă soțul primește Islamul înainte de încheierea perioadei de așteptare, ea rămâne soția lui. Dacă perioada de așteptare se încheie înainte ca el să primească Islamul, nu mai are niciun drept asupra ei, întrucât s-a vădit că acea căsătorie s-a desfăcut din momentul în care ea a primit Islamul.

În vremea Profetului, pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lui, necredincioșii primeau Islamul împreună cu soțiile lor, iar Profetul le recunoștea căsătoriile, în afară de cazul în care exista un motiv de interdicție. De pildă, dacă ambii soți erau magi și între ei exista o legătură de rudenie care oprea căsătoria, atunci, după primirea Islamului, erau despărțiți din pricina acelui motiv de interdicție.

Această situație nu este aceeași cu a musulmanului care a devenit necredincios prin părăsirea rugăciunii, apoi s-a căsătorit cu o musulmană. Musulmana nu îi este îngăduită necredinciosului, potrivit textului revelat și consensului, așa cum s-a arătat, chiar dacă el este un necredincios dintru început și nu un apostat. De aceea, dacă un necredincios se căsătorește cu o musulmană, căsătoria este nulă și cei doi trebuie despărțiți. Dacă el primește Islamul și dorește să revină la ea, nu poate face aceasta decât printr-un contract nou.

7. Judecata copiilor celui care părăsește rugăciunea, născuți din căsătoria lui cu o musulmană

În privința mamei, ei sunt copiii ei în orice situație. În privința soțului, potrivit celor care nu socotesc necredincios pe cel care părăsește rugăciunea, ei sunt copiii lui și i se stabilește filiația lor în orice situație, deoarece căsătoria sa este validă. Potrivit însă celor care îl socotesc necredincios pe cel care părăsește rugăciunea — opinia corectă, așa cum s-a cercetat în primul capitol — trebuie să deosebim:

• Dacă soțul nu știe că acea căsătorie este nulă ori nu o socotește astfel, copiii sunt ai lui și i se stabilește filiația lor. Raportul său intim este, în această situație, îngăduit potrivit

convingerii sale; este deci un raport avut sub prezumția îngăduinței, care statornicește filiația.

• Dacă soțul știe că acea căsătorie este nulă și o socotește astfel, copiii nu îi sunt atribuiți prin filiație, fiindcă au fost zămisliți din sămânța unui om care socotește raportul său intim oprit, avându-l cu o femeie care nu îi este îngăduită.

În al doilea rând: urmările apostaziei în Viața de Apoi

1. Îngerii îl mustră și îl ceartă. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ يَتَوَفَّى ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَٰرَهُمْ وَذُوقُواْ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ﴾

Dacă ai vedea când îngerii iau sufletele celor care nu cred, lovindu-le fețele și spatele: „Gustați pedeapsa Focului arzător! Aceasta este pentru ceea ce au săvârșit mâinile voastre, căci Allah nu este nedrept față de robi.”

Coran 8:50 ; 8:51

2. Va fi adunat împreună cu oamenii necredinței și ai politeismului, fiindcă face parte dintre ei. Allah Preaînaltul a spus:

﴿ٱحْشُرُواْ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ وَأَزْوَٰجَهُمْ وَمَا كَانُواْ يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَٱهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْجَحِيمِ﴾

Adunați-i pe cei care au fost nedrepți, pe cei asemenea lor și ceea ce adorau în afară de Allah și îndreptați-i către calea Iadului!

Coran 37:22 ; 37:23

Cuvântul azwāj este pluralul lui zawj și înseamnă *„categorie”*. Adică: adunați-i pe cei nedrepți și pe cei din aceeași categorie cu ei, dintre oamenii necredinței și ai nedreptății.

3. Rămânerea în Foc pentru vecie, potrivit cuvintelor Celui Preaînalt:

ﷺ

﴿إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَٰفِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا
لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ
يَقُولُونَ يَٰلَيْتَنَآ أَطَعْنَا ٱللَّهَ وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا۠﴾

Allah i-a blestemat pe necredincioși și le-a pregătit un Foc învăpăiat, în care vor rămâne veșnic, fără să găsească ocrotitor sau ajutor. În ziua când fețele lor vor fi întoarse în Foc, ei vor spune: „O, de L-am fi ascultat pe Allah și de l-am fi ascultat pe Trimis!”

Coran 33:64 ; 33:65 ; 33:66

Aici se încheie ceea ce am dorit să spunem despre această mare problemă, cu care sunt încercați mulți oameni.

Poarta căinței este deschisă celui care dorește să se căiască. Grăbește-te, fratele meu musulman, să te căiești la Allah, Cel Atotputernic și Măreț, numai pentru El, regretând trecutul, hotărât să nu te mai întorci la păcat și sporind faptele de ascultare:

﴿إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَٰلِحًا فَأُوْلَٰٓئِكَ يُبَدِّلُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِهِمْ حَسَنَٰتٍ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا وَمَن تَابَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَإِنَّهُۥ يَتُوبُ إِلَى ٱللَّهِ مَتَابًا﴾

În afară de cel care se căiește, crede și săvârșește fapte bune: acestora Allah le va schimba faptele rele în fapte bune. Allah este Iertător, Îndurător. Iar cel care se căiește și săvârșește binele se întoarce la Allah cu o adevărată întoarcere.

Coran 25:70 ; 25:71

Îi cer lui Allah Preaînaltul să ne pregătească o călăuzire dreaptă în treburile noastre și să ne călăuzească pe toți pe calea Sa cea dreaptă, calea celor asupra cărora Și-a revărsat binefacerile: profeții, cei statornici în adevăr, martirii și cei drepți, nu a celor asupra cărora este mânia și nici a celor rătăciți.

Încheiat de cel sărac înaintea lui Allah Preaînaltul,
Muḥammad al-Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn
la 23/2/1407 H.

Glosar

Apostazie الردة
Ieșirea din Islam după primirea lui.
Kufr الكفر
Necredință. Autorul deosebește necredința majoră, care scoate din Islam, de faptele numite necredință care nu scot prin ele însele din religie.
Zakāt الزكاة
Dania obligatorie din anumite bunuri, în condițiile stabilite de Lege.
ʿIddah العدة
Perioada legală de așteptare legată de încetarea căsătoriei.
Tutore الولي
Persoana care îndeplinește responsabilitatea de tutelă, inclusiv la încheierea căsătoriei, în condițiile Legii.
Consens الإجماع
Acordul învățaților îndreptățiți să se pronunțe asupra unei judecăți religioase.

Bibliografie

1. Muḥammad ibn Ṣāliḥ al-ʿUthaymīn, Ḥukm tārik al-ṣalāh. Madār al-Waṭan, Riad, ediția I, 1427 H / 2006.

2. Coranul. Text arab: Tanzil Project, Uthmani 1.1, CC BY 3.0. https://tanzil.net

3. Al-Bukhārī, al-Ṣaḥīḥ.

4. Muslim, al-Ṣaḥīḥ.

5. Abū Dāwūd; al-Tirmidhī; al-Nasāʾī; Ibn Mājah, al-Sunan.

6. Aḥmad ibn Ḥanbal, al-Musnad.

7. Al-Ḥākim, al-Mustadrak.

8. Ibn Taymiyyah, Iqtiḍāʾ al-ṣirāṭ al-mustaqīm, tiparul al-Sunnah al-Muḥammadiyyah, p. 70, pasajul citat de autor.

9. Ibn Kathīr, Tafsīr al-Qurʾān al-ʿaẓīm.

10. Ibn al-Qayyim, Kitāb al-ṣalāh.

11. Al-Mundhirī, al-Targhīb wa-l-tarhīb.

12. Ibn Qudāmah, al-Mughnī, pasajele citate de autor.

13. Al-Khāzin, tafsīrul citat de autor.

Indice

apostazie 32
căsătorie 24, 31, 33, 34, 35
filiație 35
necredință 1, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 27, 28, 33
părăsirea rugăciunii ii, 2, 5, 6, 9, 10, 14, 16, 20, 22, 23, 24, 33, 34
perioada de așteptare 34
rugăciunea funerară 26
tăgăduirea obligativității 10, 11
tutelă 24

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

RUGĂCIUNE ȘI CREDINȚĂ

Părăsirea rugăciunii

Dovezi și opinii asupra unei probleme de mare însemnătate.

Autorul cercetează judecata privitoare la cel care părăsește rugăciunea, prezintă părerile învățaților și răspunde argumentelor diferite. Al doilea capitol tratează urmările juridice și cele din Viața de Apoi, iar încheierea cheamă la căință și întoarcere la Allah.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro